



szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 „
Negyed évre	2 „

Pénzküldemények a „SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA R.-T.” címére Szászvárosra, kéziratok a szerkesztőséghez Szászsebesre küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó:

PODHRADSKY EMIL.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fill. Ajánlköztásoknál, eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fill. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér— sékelt díjak egyezség szerint. —

IX. évfolyam.

Szászsebes, 1905. augusztus 6.

45. szám.

Az alsó erdészeti szakoktatás.

Az alsó erdészeti szakoktatás kérdése pár év óta foglalkoztatja már az erdészeti ügyekkel foglalkozó szaklapjainkat s a kérdéshez nekünk is volt alkalmunk ismételtén hozzászólni. Szükségét érezte annak mindenki, aki hazai erdésztünk ügyét szíven viseli, mert nyilvánvaló, hogy ennek felvirágoztatását csak akkor várhatjuk, ha fejlesztéséhez tökéletesen kiképzett személyzetet alkalmazunk. Hogy ezt elérhessük, első sorban szükségünk van arra, hogy az erdőőri személyzet kiképzését is éppen úgy egységessé, egyenlővé tegyük, mint a hogy az az erdőtiszteknél megvan, kiváltképpen pedig arra kell törekednünk, hogy az altiszti személyzet szellemi kiképzését fokozzuk.

Mint említettük, ehhez a kérdéshez már eddig is ki nagyobb, ki pedig kisebb szakavatottsággal többen hozzászóltak, a nélkül azonban, hogy azt teljesen kimeríteni s minden oldalról megvilágítani tudták volna, minek oka az illetőknél nem az ügy iránt való szeretet és buzgóság hiánya volt, hanem inkább az, hogy ezzel a felette fontos dologgal csak amugy mellékesen s mindenesetre több ambícióval, mintsem szakismerettel foglalkoztak. A sok kísérlet után végre most egy olyan tanulmány jelent meg az Országos Erdészeti Egyesület Közlönye, az Erdészeti Lapok múlt havi füzetének hasábjain, mely alapos tanulmányra és igazán szakavatott kézre vall.

A tanulmányt Roth Gyula m. kir. erdész ur, a központi erdészeti kísérleti állomás érdemes adjunktúsa írta abból az alkalomból, hogy a selmecbányai m. kir. bányászati és erdészeti főiskola erre vonatkozó ösztöndíját elnyerve, a miniszterium engedélyével módot nyert arra, hogy az alsó erdészeti szakoktatást Ausztriában és Németországban tanulmányozhassa s összehasonlíthassa hazai szakoktatásunkkal, mit annál könnyebben tehetett, mert itthon négy éven át volt erdőőri szakoktatásunk buzgó apostola s így annak minden csinyját-binját jól ismeri.

Tanulmányában részletesen beszámol a külföldön szerzett tapasztalatairól s egyben ezek alapján megokolja magának a saját véleményét arra nézve, hogy mikép kellene nálunk megváltoztatni az alsó erdészeti szakoktatást.

Ez a tanulmány annyira érdekes, hogy bünt követnének el erdőőri szakunk és tisztelt olvasóink ellen, ha azt teljes egészében nem közölnők lapunk hasábjain, mi ellen — az hiszszük — az Országos Erdészeti Egyesület sem fog kifogást emelni, mert midőn szakközlönye eme cikkét egész terjedelmében átvesszük, ezzel csak hazai erdészetünknek kívánunk hasznos szolgálatot tenni.

Az érdekes és mindenekfölött hasznos tanulmány a következő:

Alsó erdészeti szakoktatásunk ellen a gyakorlat embereinek sorából sok panasz hangzik fel és mindinkább előtérbe lépett az a követe-

lés, hogy az iskolák szervezetét át kell alakítani a kor igényeinek megfelelően és ama tapasztalatok alapján, melyek a szakiskolák eddigi történetéből kinálkoznak. Több idevágó cikk jelent meg szaklapjaink hasábjain, a melyek közül különösen figyelemreméltó Kaán Károly m. kir. főerdésznek az „Erdészeti Lapok” 1904-ik évi május—június havi füzetében megjelent nagyobb-szabású értekezése, mely beható tanulmány tárgyává téve a kérdést, végeredményben kívánatosnak tartja az alsó erdészeti szolgálatban a kétféle minősítés alkalmazását úgy, hogy ezek közül az alsóbbrendű képesítés a nyers erdővédelmi szolgálatra, a felsőbbrendű pedig a műszaki segédszolgálatra vonatkoznék.

Némileg ehhez hasonló követeléseket találunk már régebben az „Erdészeti Lapok” és a „Magyar Erdész” egynehány füzetében. Ezen cikkek szerzői ugyan a kivitel módozataiban eltérnek egymástól, de a főelvekben többnyire — Illés Nándor ny. m. kir. főerdőtanácsos kivételével — ők is a kétféle minősítés mellett foglalnak állást, bár „Figyelő” megjegyzi, hogy ő csak a viszonyokkal megalkudva pártolja azt, elvben ellenben az egységes minősítést tartja helyesebbnek.

Mielőtt még a magam álláspontját körvonaloznám, előre bocsátom, hogy midőn ezen kérdéshez hozzászóllok, nemcsak az az igyekezet vezérel, hogy e felette fontos tárgy megvitatásával szakunknak némi szolgálatot tegyek, de első sorban kötelességet teljesítek.

A selmecbányai m. kir. bányászati és erdészeti főiskola erre vonatkozó tanulmányi ösztöndíját elnyerve, a földmivelésügyi miniszter ur Ö nagyméltóságának felhatalmazásával ugyanis éppen az alsó erdészeti szakoktatást volt szerencsém tanulmányozhatni Ausztriában és Németországban, miután előzőleg a hazait négy évi szakiskolai szolgálatom alatt módomban volt megismerni.

Tanulmányom eredményéről van szerencsém az alábbiakban beszámolni, levonva a tapasztaltakból ama következtetéseket, melyek nézetem szerint a hazai viszonyoknak megfelelnek. Megjegyzem még előzetesen, hogy általánosságban nagyon megfontolandónak tartom a külföldi intézmények behozatalának módozatait; szükséges, hogy az összes körülményekkel gondosan számot vessünk és az átültetendő intézményt úgy alakítsuk át, hogy annak szelleme is megfeleljen a hazainak és az minden erőszak nélkül illeszkedjék bele a mi viszonyainkba. Első sorban adom a külföldi intézetek szervezetének rövid leírását, kizárólag ama iskolákra szorítkozva, a melyeket személyesen megismerhettem.

Ez intézetek a következők:

1. K. k. Försterschule, Gusswerk. 2. K. k. Försterschule, Idria. 3. K. k. Försterschule, Hall. 4. Waldbauschule, Aggsbach. 5. Waldbauschule, Mährisch-Weisskirchen. 6. Waldbauschule, Éger. 7. Waldwärterkurs, Rotholz. 8. Waldbauschule, Kaufbeuren. 9. Waldbauschule, Wunsiedel. 10.



A borz-tanyán.

(Folytatás és vége.)

A mint a többi mamlasz a bátor riadót meghallotta, utána ő is, be a lyukba, elől a korcs, utána meggondoltan, de elszántan a vén; csak a görhes elégedett meg azzal, hogy megállott a lyuk szájánál s onnan tutult le a kollegáihoz. Nem pincelevegő kell az ő tüdejének, gondolta magában, hanem Abbazia. Ugy is jó, legalább elállja ezt a nyilást.

Odalent csak egyre szólt a koncert. Csahi! Csahi! nyif! nyaf! A borz tehát bent van és szorul a kutya előtt. Most várni kell egy kicsit. Mindaddig, a míg a borz annyira nem hátrál, hogy valamelyik kamrájába szorul, a melyikből nincs kijárása. Akkor odagyülik mögéje a kutya-sereg és végkép elzárja az utját.

Gavrilia egyre csapkodta magát a földhöz, lenyomta a fülét a homokra, hogy jobban hallja, hol szorít a tacsó. Csak a Pintye hangjával törődött. Ahán, most arrább jutottak . . . most lejjebb szállottak . . . most . . . most egy helyben vannak, mindig egy helyben! . . . A borz meg van fogva, itt az ideje, munkára! . . .

Azzal előrántott a subája alól egy csákánykapát meg egy ásót s két lépéssel tul azon a helyen, a honnan legjobban hallatszott a tacsók nyafogása, mohó igyekezettel kezdte széthányini a homokos talajt.

— Na most egy darabig gyujtsunk rá, fiatalság, szólt az öreg Márton. Legalább egy órai időnk van. A homok-réteg vékony, azután kemény föld jön, Gavrilia megizzad, míg beszámol nekünk a borz bőrével.

— Ojjé, sóhajtott kedvetlenül az egyik tapasztalatlan Nimród, hát a puskára nem is lesz szükségünk?

— Ki mondta? Az még nem bizonyos; hanem mi a borzot akasztani szoktuk.

— Hát az hogy esik, bátya?

Forstwartschule, Darmstadt. 11. Forstschule, Gross-Schönebeck. 12. Försterlehrlingsschule, Proskau. 13. Höhere Forstlehranstalt, Bruck a. d. Mur. 14. Höhere Forstlehranstalt, Reichsstadt. 15. Höhere Forstlehranstalt, Mährisch-Weisskirchen. 16. Forstlehranstalt, Eisenach.

(Folytatása következik.)



A vad-kár megtérítése.

Ratibor Viktor hercegnek a pilisi hegységben lévő erdejéből nem régiben kitörtek a szarvasok, s a szomszédos birtokosoknak, a hivatalos becslés szerint, több mint 60.000 korona kárt okoztak. A nagy arányu vadkár pör, melyet ennek a révén a herceg ellen indítottak, bizonyos tekintetben országos jelentőségű lévén, rászolgált arra, hogy vele bővebben foglalkozzunk.

Vadászati törvényünk alapján bajos meghatározni a vadtenyésztés fogalmát, de elméletileg ennek meghatározása nem ütköznék nehézségbe; mert a tenyésztő tulajdonos is egyszersmind, vadászati törvényünk értelmében azonban a tulajdonos kiléte vitás.

Ugyanis az 1883. évi XX. törvénycikk 7. szakasza következőleg szól:

„A fővadak (szarvas, dām vad) által a vetésekben, ültetvényekben, vagy más gazdálkodási és erdészeti ágakban okozott minden kárért az a birtokos, vagy haszonbérő, kinek vadászterületén az említett fővad tenyésztetik, teljes kárpótlással tartozik.“

„Évégre megkiváncsolt, hogy a kár a hatóságnak a kár elkövetésétől számított nyolc nap alatt fölvehető céljából bejelentessék.“

„A vetésekben okozott kárnak becslése mindig oly időben eszközölendő, midőn az termésmennyiségében megállapítható; a kár vagy természetben, vagy pénzértékben téríthető meg.“

Az 1883. évi XX. törvénycikk 8. szakasza ekként hangzik:

„Ragadozó, vagy kártékony állatok (III. fejezet 13) által tett károk, mivel ezek a vadak a föld birtokosa által bármikor elpusztíthatók, meg nem téríttetnek.“

Az 1883. évi XX. törvénycikk III. fejezetének 13. szakasza pedig ezt mondja:

„A ragadozó-, vagy kártékony állatokat, ugymint: medvét, farkast, rókát, hiuzt, vadmacskát, nyestet, vad-disznót, borzot, tengeri nyulat, hörcsögöt, ürgét, görényt, menyétet, nyusztot, vidrát saját területén a birtokos bármikor elpusztíthatja, abban az esetben is, ha a vadászat bérbe volna adva“ stb.

Az első sorban felhívott törvényszakasz első bekezdéséből félremagyarázhatatlanul kitűnik az, hogy a törvény fővad elnevezés alatt csakis a szarvast és dām vadat érti; nem tehát egyszersmind az őzet, a zergét, a vaddisznót, a mezei nyulat stb.-it is, melyek szintén okozhatnak kárt.

A törvény eme rendelkezéséből az következik, hogy a vetésekben, ültetvényekben stb. okozott kárért a birtokos, vagy a haszonbérő csak annyiban tartozik kárpótlással a mennyiben a kárt szarvas, vagy dām vad okozta. Ha tehát a konstátálható kár nem szarvastól, vagy dām vadtól, hanem például őztől, vaddisznótól, tengeri nyultól stb. származik, akkor a birtokos vagy haszonbérő eme károkat megtéríteni nem köteles. De tovább megy a törvény, mert egyuttal kimondja azt is, hogy a birtokos vagy haszonbérő még a szarvas, vagy dām vad által okozott károkat is csak annyiban tartozik megtéríteni, a mennyiben ő eme fővadakat vadászterü-

— Majd megmutatja Gavrilja. Ha leér a borz, hurkot vet a nyakába, ugy huzza ki.

Körüljárattuk a butykost, egyszer csak elkezdt Gavrilja káromkodni. Ugyancsak emlegeti a Domnye Zeut

— Hát kendet mi leli?

— Jaj, hogy ne lelne! Mikor arrább vágta magát a fene borz.

Tudniillik székása az a borznak, hogy az üldöző kutyák előtt valóságos új utakat rögtönöz a föld alatt s addig vájja magát előre, míg nagyon ki nem fárad. Gavrilja is azt vette észre a kutyák csaholásából, hogy azok már túl vannak azon a ponton, a hol ő dagasztotta a földet.

— Isten neki, igyék kend egy korty pálinkát, oszt fogjon hozzá újra, mi majd segítünk, hogy el ne késsék.

Most maga Márton választotta meg a pontot, a hol megkezdtük az ásást.

Vandál munka volt az, de élvezetes. Ingujjra vetkezve, ott a pompás, hűs, illatos erdőben; csupa homok a kezünk, a ruhánk, az arcunk; a szívem fáj, ha eszembe

jutott, hogy ez a felséges minden, a mi itt körülvesz, folyvást nekem adná magát, pedig itt kell hagynom, miután belekóstoltam az üdvösségébe.

Felváltva, hol egyikünk, hol a másikunk állt be segédnek Gavrilja mellé. Most alkalmasint jó helyen kereskedtünk. A csaholás mindig közelebből hangzott a föld alól; a gödör a kis Gavrilját már egészen elnyelte.

Azt mondja neki Márton: biztassa csak kend egy kicsit a kutyát.

Erre Gavrilja lehasalt a gödör fenekére s úgy kiabált át a föld-falon Pintyéhez szerelmes szavakat, szerelmes hangon.

Arra való ez, hogy a kutya érezze, hogy odafent is folyik a munka s ne veszítse a kedvét, ha egy kissé soká tart, míg leér az ásó a borzhoz.

Mikor a kerülő javában üvöltöz a kutyának, int nekünk Márton, hogy menjünk csak a gödör széléhez. „Most láttok megint valami furcsát!“ . . .

Felvesz egy emberfej nagyságu agyagdarabot s azi

letén tenyészteti; ha tehát úgy tenyésznek vadon, akkor már ismét nem tartozik kártérítéssel.

A törvény eme fölhívott intézkedése folytán a gyakorlati életben két nagyon érdekes kérdés merül föl, melyek vitára és nézeteltérésre vezethetnek. Az egyik az: vajjon a konstatalható kár tényleg fővadtól, vagyis szarvastól avagy dāmadvadtól, vagy más vadtól, például őztól avagy vaddisznótól stb. származik-e? A másik kérdés pedig az: vajjon a fővad tenyésztetik, avagy pedig csak tenyész-e?

Ezek a kérdések a gyakorlati életben még nincsenek alaposan megvitatva, annál kevésbé el is döntve; és ebből kifolyólag a jogi bizonyosság vitás; a törvényt majd így, majd pedig amugy értelmezik, s egyuttal alkalmazák is. És éppen ezért megengedhető talán, hogy a zavart helyzet fölött egy kissé behatóan elmélkedünk.

Azzal, hogy a szarvas és a dāmadvad által okozott károkért a birtokos vagy haszonbérlo kártérítéssel tartozik, ha vadászterületén eme fővadakat tenyészt, azt hiszem, minden kétségen felül tisztában vagyunk; de kérdés az, hogy mely károk származnak eme és más vadaktól, s hogy mely esetben lehet szó tenyésztésről?

Vajjon az észlelt károkat tényleg szarvas, vagy dāmadvad okozta-e? Ezt a kérdést még közönséges vadászismerettel sem lehet mindenkor eldönteni, ha a területen őzek és disznók is tartózkodnak; mert e négyféle vadnak nyomai és csapái annyira hasonlók egymáshoz, hogy a kérdésnek eldöntése föltételezi a nyom- és csapaismeretben való különös jártasságot. És a gyakorlati életben pedig úgy vagyunk, hogy sokszor szüksége áll elő a fővadak által okozott károk fölbecslésének; ezt teljesítik a községi elöljáróság tagjai, kik azután a nélkül, hogy vizsgálat tárgyává tennék, avagy hogy szakértelem hiányában csak tehetnék is azt, vajjon fővadak, vagy másféle vadak garázdálkodtak-e a területen, fölbecsülik a kárt és becsülevelük alapjául szolgál a bírói ítéletnek.

gyengéden ráéjt a Gavrilia háta közepére. De már akkor nem is üvöltés, hanem igazi bömbölés volt az, a miben a nyomorult ember odalent tetszelgett magának. Pár pillanat mulva halálsápadtan mászott ki a lyukból. Alig birtuk rávenni, hogy csak folytassa a robotot tovább is.

Ennek a nagy meghatottságnak pedig az a magyarázata, hogy egyszer borzadás közben csakugyan rászakadt Gavriliára egy egész domb. Alig birták kihuzni alóla. Most ez a gyöngéd „célzás“ a Márton kezéből, felébresztette benne a reminiscenciát.

Elég az hozzá, hogy ujult kedvvel és erővel folyt a multság még egy darabig, ástunk és kapáltunk, mintha kincset kerestünk volna. Az öreg Márton örökönyyeket sirt, látva lelkesedésünket. Ilyen fiukkal boldogság vadászni, mondogatta és leöblítette örömét egy-egy korty bakattal.

Azonban Gavrilia, a ki ezen a napon arra volt kárhoztatva, hogy folyvást életéért remegjen, megint felordított. Tudniillik leszakadt vele a vékony réteg, mely a borzlyuktól még elválasztotta. Az öreg Márton rögtön

Igen sokan vannak továbbá, kik nem tesznek különbséget vadtenyésztés és vadtenyésztés fogalmai közt, holott ez a megkülönböztetés nagyon fontos, mert a birtokos vagy haszonbérlo a szarvasok és a dāmadvad által okozott károkért csak akkor köteles teljes kárpótlást nyújtani, ha ő ezeket a fővadakat tenyészt.

Ezen a helyen fölmerül tehát az a kérdés, hogy voltaképpen mi a különbség tenyésztés és tenyésztés közt?

(Folytatása következik.)



Az Évkönyv

II-ik évfolyamának kiadása már most valóban kérdésessé kezd válni, mert az előfizetők oly gyéren jelentkeznek, hogy a nagy költséggel járó nyomtatására ily viszonyok mellett gondolni sem lehet. Mindazonáltal még mindig nem mondunk le minden reményről, mert nem akarjuk hinni, hogy az erdészeti altiszti személyzet visszariadna a csak látszólagos csekély áldozattól, melyet az Évkönyv előfizetésével meghoznia kellene, lemondana arról, hogy egy minden tekintetben hasznos és neki mindig szükséges segédkönyv birásáról lemondjon. Az Évkönyv II-ik évfolyamába felvenni szándékozunk az erdőőri személyzetet illető összes kormányrendeleteket, melyek az I. évfolyamban nincsenek meg, ezenkívül pedig egy régen érzett hiányon is segíteni akarunk benne, utmutatást adván az utazási naplók szerkesztésére és a költségek felszámítására nézve. Ez utóbbinak hiányos ismerete miatt számos kartárs gyakran sokkal nagyobb összeggel rövidíti meg magát, mint a mennyibe neki az Évkönyv megszerzése kerülne. Felhívjuk erre tisztelt olvasóink figyelmét s felkérjük, hogy az Évkönyv II-ik

megértette a dolgot. Csülökre fiuk! puskát ide! kiáltotta, maga pedig futott a gödörhöz. Lenyújtotta az ásó nyelét a kerülőnek, az görcsösen belékapaszkodott s hopp, egy rántással kint volt a bajból.

— Nem harapott meg? — kérdezte Márton nevetve.

— Még nem, de majdnem; — volt a megrökönyödött felelet.

Csakugyan ott látszott egy eleven szürke tömeg a gödör fenekén; a mint hirtelen megfordult maga körül, kivillant fehér-fekete csikos pófája. Gavriliát egy másik alkalommal ugyanily körülmények közt jól megharapta volt egy borz. Onnan az illő óvatosság.

A borz most már maga is belátta, hogy a kezünk közt van s politikát változtatott. Neki ugrott a gödör falának, hogy majd futással menekül. Szerencsétlenségére a gödör mélyebb és meredekebb volt, semhogy célt érhetett volna. Így hát fölösleges volt puskaport pazarolni rá.

Lőni különben is bajos volt már, mert Pintye előtolta a gödör alján homokos pófáját. A borz így ki volt szorítva egészen a napvilágra, a hol pedig sokkal gyá-

évfolyamának 2 koronára előfizetési árát e hó folyamán okvetlenül beküldeni sziveskedjenek, hogy a nyomtatást idejekorán megkezdhessek.

Az Évkönyv I. évfolyamából még mindig sok fennmaradt példányunk van s ezeket olyanoknak, kik a II-ik évfolyamot is egyidejűleg előfizetik, 1 koronára leszállított árban adjuk. Aki tehát most beküld 3 koronát a következő címen: „Évkönyv kiadóhivatala, Szászsebes“, az postafordultával megkapja az Évkönyv I. évfolyamát, a másodikat pedig annak megjelenése után, mindenestre még a folyó évben.

Azt hisszük, hogy lapunk legközelebbi számaiban módunkban lesz már az előfizetők százainak nevét közölni, nem mint a mostaniban, hol csak kettőjét jegyezhetjük fel. A jövőben azok neve mellé, kik a második évfolyammal egyidejűleg az első is megrendelik, csillagot illesztünk.

Legujabb két előfizetőnk a következő:

44. Fleischer János, Kis-Sajó.

45. Russz János*, Román-Budak.

A NAGYVILÁGBÓL.

A bonyodalom, melybe hazánkat a törvényen kívüli (ex-lex) állapot sodorta, napról-napra növekedik.

Eddig csak az adók beszédese körül mutatkoztak nehézségek, hol kényszereszközöket alkalmazni nem lehet, már pedig ismeretes dolog, hogy a magyar ember minden egyebet szivesebben fizet, mint az adót s így pénzforrás hiányában az állami pénzkészletek a folytonos és el nem odázható kiadások mellett rohamosan apadnak, minek első következménye az, hogy a kormány sok hasznos beruházás létesítését kénytelen volt elhalasztani, mi ismét számos munkás embernek vette ki ke-

vább, mint a föld alatt. Most következett a Gavrilia bosszuja. Lezsavart a derekáról egy kisujjvastagságú három öles kötelet, hurkot vetett a végére s a gödör szélére fekvé óvatosan a borz nyakára huzta. Akkor egyszerre hajrá valamennyien, a hányan voltunk: huzzad! fogd meg! ne bocsásd! . . . a borz hörögve evickélt a levegőben. Pintye vadul sivalkodoit a gödör fenekén, a görhes meg ott jajgatott mellettünk, nagyban örülve az életnek.

Még egy rántás és a borz kint volt a gyepen. Márton egyet csapott a fejére az ásóval; jó, gyakorlott ütés volt az, nem kellett több belőle a nyomorult páranak. Így azután egyetlen hiábavaló lyuk sem esett a bőrén.

A husát Gavrilia foglalta le. Azt mondta, hogy ő szereti.

Mire lement a nap, elfogyott előlünk megint az erdő, nyelhetjük újra a városi port és irigyelhetjük a jó öreg Márton, a ki olyankor javában hallgatta a lombok lakosainak esti dalát . . .

zéből a kenyeret. Most a másik nehézség a tartalékos katonáknak fegyvergyakorlatra való behívásánál mutatkozik, mert a törvényhatóságok legnagyobb része megtagadja a behívók kézbesítését. Ennek következtében most a honvédelmi miniszter akként intézkedett, hogy azoknak a tartalékosoknak nevei, kiknek a behívó nem volt kézbesíthető, a csendőrségi laktanyákban lesznek kifüggesztve s az a tartalékos, aki ilyen behívási mód mellett sem vonul be, a katonai büntető határozatok alá esik. A kormány nyal ellentétben álló lapok a behívás ily módjának alkalmazását nem tartják jogosnak.

Az orosz-japán háboru színterén nevezetesebb esemény nem fordult elő s csak kisebb csatározások híre érkezik. Fegyverszünet, úgy látszik, dacára a küszöbön levő béketárgyalásoknak aligha lesz, sőt az sem lehetetlen, hogy a békekötést még nagy és véres harcok fogják megelőzni. Linevics tábornok, a szárazföldi hadak főparancsnoka a lapoknak azzal a híresztelésével szemben, hogy az orosz seregek helyzete kétségbeejtő, azt jelenti a cárnak, hogy ezekből a hírekből egy szó sem igaz, mert a katonaság szelleme kitünő s az minden pillanatban kész az ellenséggel megütközni.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

A zöld takarmányt a napnak melyik szakában vágjuk?

Konrád szerint (Illust. landw. Zeit.) a lóhere reggel 1.087%, este 2.087%, a lucerna reggel 2.906%, este 4.382% nitrogént tartalmaz.

Ezen jelenséget oly módon magyarázhatjuk meg, hogy a növények a nitrogént a nappali világosságnál veszik fel s így a nitrogén a növényekben estére felszaporodik.

A vizeztartalommal már fordítva áll a dolog, ez ugyanis száraz időjárás mellett, a napi elpároglás következtében este jóval csekélyebb mint reggel. Hosszabb szárazságnál tapasztalhatjuk, hogy pl. a lóhere levelei délután és estefelé egészen fonnyadtak, míg az üdítő éjjel után, harmatos reggelen felfrissülnek, magukhoz térnek.

A tápanyagtartalom ingadozása miatt nem szükséges egy külön napszakot választani a kaszálásnál. Ettől eltekintve inkább más gazdasági okokat kell mérlegelni s a kaszálás idejét azok szerint megválasztani.

Állatainknak szivesebben adjuk a már kissé fonnyadt zöldtakarmányt, mint az egészen frisset. A reggeli harmatban kaszált zöldtakarmány hamarosan megmelegszik; akár az ilyent, akár a harmatos takarmányt etetjük, állataink rendszeren felfuvódnak.

Igás lovaknak pl. a zöldtakarmányt legjobb éjjel és korán reggel munka előtt adni. Teheneknek, ha nappal legelőn vannak, az istállóban a zöldtakarmányt reggel és este adjuk. Mind a két esetben legjobb a zöldtakarmányt este kaszálni.

Ha állatainkat egész nap az istállóban zöldtakarmányon tartjuk, akkor legjobb reggel vagy a délelőtti folyamán egy-egy rakományt behozni. *Dr. E.*

Szárnyasok etetése lóherével.

A lóhere a szárnyasok etetésére alkalmasnak bizonyult ugyanis mint széna és ugyanis mint zöldtakarmány. Különösen becses a lóher-széna mint téli táplálék, u. n. lóhereliszt, mit az elszáradt lóherelevelek szétdőrsölése által nyerünk. A lóhereliszt annyival értékesebb a lóhere szecskánál, hogy könnyebben emészthető s ugy az apró, mint a fejlett szárnyasok táplálására alkalmas. Egy teli marok ilyen liszt naponta öt baromfi táplálására elegendő olyképp, hogy meleg vízben feleresztve a lágytakarmányhoz keverjük. Nyáron zöldlóhere alkalmazása hasznos, de legyen a here mindig friss, aznapi kaszálás és vágjuk úgy 1 cmtr. hosszúságú darabokra — így szórjuk azután a majorság elé egy-egy teli marokkal minden 5 szárnyas számára. E takarmányozási mód igen jónak bizonyult.

Sajátságos idegbántalom teheneknél.

Ecimen Straaten állatorvos a tehenek egy sajátos betegségével ismertet meg. Az állat rázza a fejét, féloldala felé roskad, azután hirtelen összerogy. Maga elé nyújtja a lábait, hangosan bög, nehezen lélegzik, kissé nyáladzik is és hasmenéses ürüléke van. Fel-fel áll, eleje vagy hátulja felé roskad, újból elesik és hevesen lélegzelve féloldalán fekvé marad. Láza nincs. E sajátos tünetek mintegy fél órán át gyötrik az állatot, azután feláll s a kissé gyors lélegzéstől és könnyű diarrhöetől eltekintve teljesen egészséges. E hirtelen fellépő betegség okát az író hirtelen ijedtségben keresi. Az ő gyakorlatában — ugymond — 12 ilyen eset fordult elő.



KÜLÖNFÉLÉK.

** Milyen legyen az asszony, ha férjhez megy ?*

Erre a kérdésre a nemrég elhalt francia humorista, Max O'Rell adta meg a feleletet egy hátrahagyott könyvében, a mely a napokban jelent meg Párisban. A zseniális humorista többek között a következőket írja könyvében:

— Csak olyan nőt végy el, aki kisebb, mint te, és aki jóízűen tud nevetni. Az ember jellemét a nevetéséről lehet legkönnyebben megismerni és éppen azért kerül az asszonyt, aki ráerőszakolja magára a nevetést. Az olyan nőt, aki másokat pártfogásába vesz, mikor az ő jelenlétében ócsárolják, elveheted, ugyanis azt is, aki a színházban megelégszik a karzati üléssel is, mert ennek az a fő, hogy az urával jól mulasson. Ne vedd el azt a nőt, aki, ha a koldusnak alamizsnát akarsz adni, ráfogja a szerencsétlenre, hogy az alávaló naplopó, aki a pénzét egyenesen a korcsmába viszi,

ellenben vedd el, aki, ha te fogod rá az előbbi szavakat, így szól:

Ugyan, adjon a szegény ördögnek. Nagyon meleg van, egy pohár sör jót fog neki tenni.

Amennyire módodban van, figyeld meg a szeretett nőt, amikor reggel álmából fölkel. Ha mosolylyal ébred, vedd el, ha azonban rögtön veszekedéssel kezd, felejtsd el azt is, hogy ismerted. Az a fiatal leány, aki mosolyait csak az idegenekre tartogatja, míg hozzátartozóival hidegen bánik, nincs a házasságra teremtve és ha a feleséged lesz, sohasem szól hozzád egy barátságos szót. Ha látogatóba mész egy hölgyhöz és az egy félóraig várat magára, amíg a ruházatát és a haját rendbe szedi, ne kívánd feleségül, ellenben vedd el azt, aki rögtön jön közönséges házi ruhájában, s csak a haját simítja meg egy kissé. Az ilyen egy sanszra való hölgy, akiből jó feleség lesz. Ha a lánynak becézgető neve van, vedd el, mert az jó pártasod lesz, hasonlóképpen jó feleség lesz abból, aki az apjának cigarettákat sodor, pipát töm, vagy az ölébe ülve a bajuszát sodorgatja, aki nem engedi ki az atyját az utcára anélkül, hogy a ruházatát meg ne vizsgálná, meg ne csókolná és el nem köszönné tőle. Boldog lesz az a férfi, aki ilyen lányt vesz feleségül . . .

* **Alkohol és látás.** Régi tapasztalás, hogy az alkoholisták kötőhártyája vérbő, hogy szemük könnyező. De sokkal nagyobb veszedelem fenyegeti az embert az alkohol részéről azáltal, hogy maga a látást támadja meg. Sokkal gyakrabban, mint általában hiszik. Nem is említve a szervezet ama betegségeit, melyek az alkohol mérge alatt kifejlődve, közvetve rontják meg a szemet, a szesz közvetlenül is megtámadja a látóideget. Különösen a koncentrált szesz, a pálinka az, a mely hasonlóan a nikotinban dus dohányfajtákhoz, valósággal megmérgezi a látás idegét. Nagy forgalmu szemklinikákon évente százával jelennek meg a betegek, kik azt panaszozzák, hogy látásuk lassan fogy és pedig mindkét szemükön egyforma mértékben. Alkonyatkor még jobban látnak, de napfényben elkáprázik a szemük. Rendesen ötvenhatvan éves emberek azok, a kiken az alkohol végzetes hatása ilyen módon nyilvánul. Karöltve a másik méreggel: a nikotinnal, annyira megronhatja a látást, hogy az már a járás-keelésre is alig elégséges. De ha a baj kezdetén a beteg meghallgatja a szakértő orvos tanácsát, s teljesen tartózkodik alkoholtól és nikotintól — visszatér a látás, munkaképessé válik, a ki már kenyerét elvesztette. De ha a kedvező időpontot elmulasztja — menthetetlenül megvakul!

* **Tízéves állatszeliiditő.** Amerika legújabb szenzációja Hattie Synders, a tízéves állatszeliiditő. A hatalmas elefántot, amelylyel a gyermek produkálja magát, teljesen ő tanította be minden mutatványra s teljes két esztendőbe került, míg tanítványát, amelyet Ceylonszigetén fogtak, beoktatta táncolni, bókolni, hordókon járni. A kis leány korához képest bámulatos türelemmel és buzgósággal tanította az elefántot, amely úgy ragaszkodik a kis Hattiehez, mint valami kis kutya urához. Hattie elmondta a kérdezősködőknek, hogy kisebb ko-

rában nagyon félt az állatoktól s nem is gondolta, hogy valaha még belőle is állatszelistonő lesz. Az elefánt még kicsike volt, mikor Ceylonban elfogták s a kis kövér, otromba állat nagyon megtetszett a kis Hattienek, aki megkérte apját, hogy mindig ő etethesse. Így azután hamarosan úgy megbarátkoztak, hogy szinte elválhatatlanok lettek. Az elefánt folyton a kis leány után ment s tanítása sem volt nehéz dolog, de érdekes, hogy az elefánt senki másnak nem engedelmeskedik, csak kis barátjának, Hattienek.

NAPI HIREK.

— **Kinevezés.** A lippai m. kir. főerdőhivatal körületéből a következő kinevezések hírére vesszük: Kovács Lőrinc I. oszt. erdőőr II. oszt. főerdőőrré, Polónyi András II. oszt. erdőőr I. osztályu, Hegedűs János III. oszt. erdőőr II. osztályu erdőőrré, Körmöczy Illés I. oszt. segéderdőőr I. osztályu erdőlegényné, Imre Mátyás napidíjas póterdőőr pedig II. osztályu segéderdőőrré. Az illetőknek őszinte szívből gratulálunk!

— **Halálozás.** Mint legutóbbi lapszámunk címszalagjára tett postahivatali megjegyzésből értesülünk, Punczmann Lajos kartársunk, érseki uradalmi erdőőr, lapunknak egyik volt legbuzgóbb hive a Bács-Bodrogvármegyei Bács községben meghalt. Fájdalmas szívünkben kívánunk neki csendes pihenést és örök nyugalom!

— **A vadászati adó és az ex-lex.** Az Esztergomi Lapok jelentése szerint Oltósy Lajos esztergomi gyáros kérdést intézett Kmety Károly dr. egyetemi tanárhoz, Esztergom város országgyűlési képviselőjéhez, hogy az ex-lexben köteles-e adót fizetni. Kmety Károly dr. a kérdésre nyílt levélben válaszolt, a melyben kifejti, hogy állami közadókat, legyenek azok egyenes, vagy közvetett adók, országgyűlési megajánlás hiányában nem kell fizetni. Ezt az álláspontot nem hagyta el eddig az ügyvezető Fejérváry-kormány sem, s ezt nyilatkoztatta ki elvi jelentőségű ítéleteiben a közigazgatási bíróság is. Így állván közjogilag a dolog, nem férhet semmi kétség ahhoz sem, hogy az egyenes állami adók sorába tartozó vadászati adó sem esedékes és nem fizetendő országgyűlési megajánlás hiányában. Bárminő kényszerű alkalmazni a célból, hogy a vadászok, a vadászati jogosultsággal bírók, vadászati adójukat lerójják, még a jelenlegi kormány, sőt Tisza István gróf álláspontja szerint sem szabad. Nem szabad tehát vadászokat gátolni abban, hogy vadászterületükön a törvényszerű módon, vadászati adó befizetése nélkül is vadászhasználnak. A vadászati adó meg nem fizetése ex-lexben, semmiképpen sem büntethető; ha tehát a vadászati jegy kiadása amaz okból tagadtatnék meg, mert a vadászatra jogosult a vadászati adót meg nem fizette, ezt nyíltan megtagadta, úgy a vadászati jegy nélküli vadászat nem kihágás, és büntetéssel nem sújtható. Mindenesetre gondoskodni kellene a kormánynak arról, hogy az említett okból a

vadászati jegy nélkül talált vadászok jogtalanul ne zaklattassanak, vadászatukban ne gátoltassanak. E végett célszerű volna a vadászati jogosultságot bizonyító alkalmoszerű hatósági igazolványok kiszolgáltatása a vadászatra jogosultak részére.

— **A hü kutya.** Sziciliában a karabinierik minden iparkodása mellett is épségben van még a brigantvilág. A minap is az olasz szegénylegények Kaszteltermini községben rendőrnek öltözve, behatoltak egy gazdag birtokos házába és két fiát elrabolták. Levelet hagytak hátra, a melyben negyvenezer lira váltságdíjat követeltek. A földbirtokos két fiát magukkal hurcolták és egy barlangban elrejtették. A rablót az azonban nyomon követte a két fiu kutyája, a mely valahogyan bejutott a barlangba is, a nélkül, hogy a brigantiak észrevették volna. A jószimatu eb aztán rövid keresgélés után kis nyílást talált a barlang falán, a melyet a lábával anynyira megrágott, hogy a két fiu elillanhatott. A brigantiak a barlang szájánál állottak őrt és mit sem sejtettek zsákmányuk elillanásáról. A dolog tudomására jutott a karabinieriknek, a kik a megjelölt helyen csakugyan ráakadtak a mit sem sejtő rablókra, a kiket azonnal elfogtak.

— **Negyvennégy asszony férje.** Amerikában az érdeklődés központja most egy halálra ítélt ember, Hoch János, a csikágói asszonygyilkos, a ki tíz év alatt negyvennégy nőül és az asszonyok egy részét méreggel elpusztította. A minap már az akasztófa alatt állott, de az utolsó pillanatban harminc napra elhalasztották a kivégzést. Hoch folyamodott a legfelsőbb bírósághoz pörének új tárgyalásáért, de elutasították kérésével, mert az új tárgyaláshoz szükségelt ezer dollár kauciót nem tudta letenni. Az utolsó órában azonban valaki letette helyette a biztosítékot s így ezúttal megmenekült az akasztófától. Az elítélt a kivégzésre egészen feketébe öltözködött s nyugodtan követte a hóhért. Természetesen örömmel értesült, hogy pörét újra fogják tárgyalni. Hogy ki tette le helyette a biztosítékot, nem tudják biztosan, de azt hiszik, hogy Hoch egyik volt felesége mentette meg hűtlen ura életét. Különben az ismeretlen hölgy csak ötszáz dollárt tett le a legfelsőbb bíróságon, a másik ötszázat maga Hoch adta. Ezt az összeget egy könyvkiadótól kapta a börtönben készített emlékirataiért.

— **Polgármester, mint orgazda.** Löcséről írják: A magyar csendőrök egy jól szervezett lőköző-bandának a nyomára jutottak, a mely a felvidéknek valóságos réme volt. A banda összeköttetésben állott a határszéli galiciai tolvajokkal és orgazdákkal, a kik között jobb módú emberek, sőt városi tisztviselők is vannak. Ugyanis a nyomozás során kiderült, hogy Vilcsinszky Ferenc mucsina polgármester és Vilcsinszky János ugyanottani tanácsos, mint orgazdák bűnrészesei voltak a bandának. Ezek vették meg a lőtolvajoktól az eltulajdonított jószágot.

— **Szerencsétlenül járt csónakázók.** Nagybecskerekéről írják: Klauber Márk torontál-ozorai nagykereskedő felesége, tizenegy éves huga és a kocsis csónakon át akart kelni az Ozora és Orlovát között folyó Temesen. A csónak egyszerre fölborult s mind a hárman vízbefultak.

— **Vipera a Szepességben.** Lőcséről írják: A Szepességben a vipera nagyon elszaporodott, s az alispáni hivatal e miatt kiirtásukra díjat tűzött ki: fejenként 50 fillért. Eddig Késmárk város környékén 73, a lőcsei járásban 48, a lublói járásban 48 és Lőcse város határában 39, összesen 208 viperafejet szolgáltatott be.

— **A kemenesaljai bognár csutorája.** Szombathelyről írják: Jóravaló természetű és ügyes kezű bognármester Kemenesalján Nagybáti István uram. Az uraságnak olyan fatengelyes kocsiakat csinál, mintha remekbe készítené azokat, a vendégoldalas szekerek ellen pedig, a mik az ő szekercéje alól kerülnek ki, nem lehet piszkolódó szava még a legkényesebb izlésű mintagazdának sem. De e mellett szívesen áldoz a maga passziójának is, mely passzió alatt egyébként a csutara-faragást kell érteni. Még a tavasz derekán történt, hogy olyan pompás mívű csutora került ki a keze alól, hogy ezt a példányt még maga is megcsudálta. Jó tömörtbélű cseresznyefa adta hozzá az anyagot s a cifrázatját olyan tulipántok meg bazsarózsák adták, hogy majdnem megszólamlottak. Az egyik oldalán levő üres térségbe az 1905-ös évszámot, a másik oldalán levőbe pedig a magyarok imádságának kezdő sorát betűzte be művészi gondossággal, azt a sort, hogy: Isten áldd meg a magyart! Csudájára jártak akkor ennek a csutorának, de nem igen sokáig, mert Nagybáti István hazafias lelkéből kibuzogott az alattvalói érzelm s a csutort gondosan becsomagolva, hódolatteljes instancia kíséretében elküldte az apostoli király címére az ő kis falujából nagy Bécsnek városába. Csupán csak azért, hogy örömet szerezessen vele a felséges urnak s e mellett alázatosan megkérje, hogy: „az ország zavaros belállapottyán felséges uralkodói hatalmával immáron segíteni kegyeskedjék.” A csutora elment, az ország „belállapottya” azonban maradt a régi zavaros sorban. A kabinetiroda utján most érkezett az értesítés, hogy az apostoli király a följánlott csutort, mint a kézműipar jeles termékét, kegyesen elfogadni méltóztatott s Nagybáti Istvánnak 40 koronát küld. A bognármester instanciájának egyéb részéről azonban nem szól a kabinetiroda.

Szerkesztői üzenetek.

Guzner József urnak, **Czirokabéla.** Igazsága van akkor, midőn soraiban azt mondja, hogy az erdészeti altisztí személynét érdekeinek előmozdításán fáradozunk, mert valóban fáradságos és testet, lelket kimerítő munka az, a mit mi végezzünk. Annál inkább fáradszó ez, mert éppen azok részéről nem részesül megfelelő elismerésben, a kikért végezzük s éppen azok támogatnak legkevésbé munkálkodásunkban, kiktől ezt leginkább elvárhatnók. Sajnos, hogy az erdészeti altiszteknek tulajdonképpen nagy része még mindig azt lesi, hogy érdekeit más szolgálja s maga erre nem akarja még legcsekélyebb áldozatot sem meghozni. Szomorú jelenség ez, de reméljük, hogy idővel mégis csak megfogják a viszonyok változni s ez a remény buzdít a kitartásra és a további munkára. — **Pisch József** urnak, **Bars-Rudnó.** Feltett kérdésére a vadászati törvény 13. §-a adná meg a feletet, ha ugyan megadná. Ez a szakasz ugyanis azt mondja, hogy a duvadat saját területén mindenki elpusztíthatja még abban

az esetben is, ha a vadászat bérbe van adva, az elpusztított duvadra vonatkozó tulajdonjogot azonban nem körvonaloza. Az elv mindenestre az, hogy a bérleten levő minden vad a bérlet illeti, ez azonban köteles a duvadat elpusztítót megfelelő lődíjban részesíteni. Egyébként utánna fogunk böngészni a dolognak, hogy ebben a tekintetben is megfelelő felvilágosítással szolgálhassunk.

— **Buváry Ferenc** urnak, **Felka.** Az ilyen fegyelmi uton való elbocsátásokról gyakran értesülünk, az illetők neveit és eseteit azonban nem közöljük lapunkban, mert ezzel nem akarjuk utját vágni annak, hogy esetleg új életet kezdve boldogulhassanak. A közölt étlapot köszönjük s alkalomadtán felfogjuk használni, összehasonlítva azt más hatóságok hasonló étlapjaival, ha ugyan ezek hozzánk beküldetnek. — **Bihary László** urnak, **Komárom.** A tudomásunkra jövő pályázatokat mi is valamennyit közöljük. A legtöbb az orsz. erd. egyesület közlönyében, az Erdészeti Lapokban lát napvilágot. Ennek kiadóhivatala: Budapest, V., Alkotmány-utca 6. Megjelenik havonként egyszer s évi előfizetési díja 16 korona.

A kiadóhivatal postája.

Kis Pál urnak, **Gyöngyös.** A lapot eddig is a közölt címre küldtük s ha valamely számot meg nem kapta volna, annak az ottani posta az oka. A két hiányzó számot újból megküldtük. — **Teszár Szilárd** urnak, **Hidaskürt.** Igen, előfizetése jövő évi március hó végéig rendezve van. — **Pisch József** urnak, **Bars-Rudnó.** A mi feljegyzéseink szerint az év elején csak 2 koronát küldött, mely március végéig szól s így a most újabban kapott 4 koronával szeptember végére jegyeztük be előfizetését. Ha az első küldeménynél tévedés lenne, szíveskedjék erről értesíteni, hogy a dolognak utánna nézhessünk és a hibát kiigazíthassuk. — **Szell József** urnak, **Csatár.** Előfizetése szeptember 30-án fog lejárni. — **Derda Károly** urnak, **Élesd.** A lapot természetesen tovább is küldjük s Ön iránt feltétlen bizalommal vagyunk. Sajnos, hogy ezt nem mondhatjuk egyik ottani kollegájáról, ki ellen most a bíróságnál vagyunk kénytelenek lépéseket tenni, hogy jogos követelésünket tőle megkaphassuk. — **Kiss István** urnak, **Eötvös.** A csekély késedelemért kész a bocsánat. Bár minden tisztelt olvasónk legalább így tenne eleget kötelességének, akkor nem kellene folyton anyagi zavarokkal küzdenünk, sőt áldozatokat hozhatnánk lapunk fejlesztésére is. — **Stroffek József** urnak, **Garam-Kürtös.** Az Évkönyv kilátásba helyezett megrendelését köszönettel tudomásul vettük. — **Szlávik Géza** urnak, **Ghymes.** A beküldött 4 korona június végéig szól. — **Fleischer János** urnak, **Kis-Sajó.** Az Évkönyvre küldött 5 koronát köszönettel nyugtázzuk. Az I. évfolyamot postára tettük. — **Kuti János** urnak, **B.-Monostorszeg.** 4 korona előfizetés beérkezett. — **Kovács Mihály** urnak, **Boicza.** Az év végéig van előfizetve. A mozgalomban egy idő óta csend állt be. Arra nézve, hogy eddig hány megye személynete csatlakozott, nincs biztos adatunk, de azt hisszük, hogy a vezetők erről hamarosan értesítenek.

Hirdetések és pályázatok.

Számtan

a m. kir. erdőőri szakiskolák, az erdőőri szakvizsgára magán uton készülők és erdőaltisztek részére.

Irta: **Béky Albert,**

m. kir. erdész,

a szászsebesi m. kir. erdőrendezőség vezetője.

Kapható: Az Országos Erdészeti Egyesületnél (Budapest V., Alkotmány-utca 6.) **Ára:** 2:40 K, bérmentve 2:60 K.

Nyomatott a „Szászvárosi Könyvnyomda R.-T.” gyorssajtóján.

ERDÉSZETI UJSÁG

SAK- ÉS TÁRSADALMI LAP AZ ERDÉSZETI SZEMÉLYZET RÉSZÉRE.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 ..
Negyed évre	2 ..

Pénzküldemények a

„SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA R.-T.” címére Szászvárosra, kéziratok a szerkesztőséghez Szászsebesre küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó:

PODHRADSKY EMIL.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fill. Ajánlkozásoknál, eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fill. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér — sékelt díjak egyezség szerint. —

IX. évfolyam.

Szászsebes, 1905. augusztus 6.

45. szám.

TARTALOM:

1. Vezércikk: Az alsó erdészeti szakoktatás. — 2. A vad-kár megtérítése. — 3. Tárcza: A borz-tanyán. — 4. Az Évkönyv. — 5. A nagyvilágból. — 6. Hasznos tudnivalók. — 7. Különfélék. — 8. Napi hírek. — 9. Szerkesztői üzenetek. — 10. A kiadóhivatal postája. — 11. Hirdetések és pályázatok.



BLUM és TÁRSA



Elsőrangú egyenruházati intézet

BUDAPEST IV., Kossuth Lajos-utca 14—16. sz.

Mesteri szabású, izlésteljes csinos kiállítású *****

erdészeti és erdő altiszti egyenruhák

nemkülönben felszerelési cikkek szállítására.

Hivatalos uton részletfizetésre

is eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt — a betekinthető számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen tisztelt megrendelők legteljesebb megalégedésére hoztuk kivitelbe.

Polgári ruhák

a legújabb francia- és angol-divat szerint, szinte jutányos árban készíttetnek. Vevőink kényelmére bármely szakmánkba nem vágó cikket készséggel beszerzünk és a vidéki megrendelések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet fordítunk.

Kivánatra ingyen és bérmentve küldjük meg árjegyzékünket és a hivatalos megrendeléshez szükséges részletfizetési megrendelési ívet. — Bármily csekély megrendelés is a lehető legnagyobb figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva.

Kiváló tisztelettel:

BLUM és TÁRSA

Szerb kir. udvari szállítók.

Ő cs. és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói. A nagyméltóságu földmívelésügyi Miniszterium hivatalosan megbízott erdészeti egyenruha szállítói. Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

Állomás-csere.

Egy m. kir. kincstári erdőőr mostani állomás-helyét valamely az ungvári vagy nagybányai m. kir. főerdőhivatalok, esetleg a bustyaházai m. kir. erdőhivatalnál alkalmazott kartárssal elcserélni óhajtaná. A cserélőnek átköltözködési költségeit 100 korona erejéig hajlandó fedezni. — Címe megtudható e lap szerkesztőségénél.

3—3

1905. évi 308. ügyszám, e. h.

Pályázati hirdetmény erdőszolgai állásra.

A brassóvármegyei „Tömösvölgyi“ XIII-ik számú őrjárásban lemondás folytán megüresedett erdőszolgai állásra, mely évi 432 korona bérrel, 48 korona lakbérrel, 36 kor. egyenruha-átalánnyal és 36 kor. fa-váltásdíjjal van javadalmazva, a közigazgatási erdészeti bizottságnak 1905. évi 769. E. B. számú határozata alapján pályázat nyitnak.

A pályázni kívánók felhivatnak, hogy „Brassóvármegye tekintetes közigazgatási erdészeti bizottságához Brassóban“ címzendő, sajátkezűleg irt kérvényeiket az erdőtörvény 37. §-ában előirt kellékek és eddigi szolgálatuk igazolására szolgáló okmányokkal, valamint egészséges, erőteljes testalkatukat s jó látó-, halló- és beszélőképességüket tanúsító orvosi bizonyítvánnyal felszerelve a brassói m. kir. állami erdőhivatalhoz folyó évi augusztus hó 15-ig nyújtsák be.

Brassó, 1905. évi július hó 13-án.

M. kir. állami erdőhivatal.

Pályázati felhívás.

A siketnémák budapesti állami intézetének első osztályaiban a legközelebbi tanévre 30 új növendék fog felvétetni. Ezen kívül még felvételt nyernek a megfelelő felsőbb osztályokba olyan siketnémák is, a kik eddig valamely vidéki intézetben tanultak ugyan, de a kiknek szülői időközben a székesfővárosba, vagy annak környékére költöztek. Végül felvétetnek a felsőbb osztályokba olyan gyermekek is, a kik népiskolai tanulmányaik közben siketültek meg s a kik az intézetben a beszédnek szájáról való leolvasását tanulják meg és ez uton elemi ismereteiket kiegészítik. Első sorban a Budapesten s az annak környékén levő községekben lakó siketnémák vétetnek ugyan fel, de másodsorban felvételt nyernek az ország bármely helyéről folyamodó olyan siketnémák is, a kik az évi 200 K. eltartási költséget egészben, vagy legalább részben biztosítani tudják. A felvétel a folyamodványok beérkezésének sorrendjében fog eszközöltetni; miért is indokolt, hogy a szülők mielőbb küldjék be kérvényeiket. Pályázati határidő július 25. Részletes tájékoztatást és felvételi nyomtatványokat az érdeklődőknek díjtanul küld az intézet igazgatósága. (Budapest, VIII. Mosonyi-u. 8. szám.) Megjegyeztetik, hogy az intézet 8 évfolyamu.

Erdőőrök és vadászok részére

legjobb vadász-fegyvereket jutányos árban szállit

Lakatos Károly,

Budapest II., Csalogány-u. 26.

Á r a k: 60, 76, 80 és 96 kor.

Gavallér-puskák: 104, 110 és 130 kor.

A fegyverek mind be vannak löve s csak a teljesen megfelelők kerülnek eladásra.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapítatott 1847.

Brauswetter János
Szegeden. Cs. és kir. kizárólagosan
szab. chronometer- és műóras, főtálatlója
a remontoir ingaóráknak
stb. stb.

ÓRÁK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltetnek.

Ajánlkozás.

39 éves, nős, róm. kath. vallású férfi, ki az erdőőri szakvizsgát letette, jártas az erdőőri összes teendőkben és különösen a vadászat minden ágazatában, eddigi szolgálatában többnyire vadászattal foglalkozott, először gróf Apponyi, majd a gróf Elz Jakab-féle vadászbérleteken mint fővadász s állását csak a bérlet megszűnése miatt volt kénytelen elhagyni.

Érdeklődők forduljanak alólirotthoz.

Fády István, Királymező
(Máramarosmegye).

3—3

ÉVKÖNYV

AZ ERDÉSZETI ÉS VADÁSZATI ALTISZTI SZEMÉLYZET RÉSZÉRE AZ 1905-ik ÉVRE

immár **megjelent** a következő tartalommal:

1. Előszó.
2. Erdészeti havi teendők.
3. Vadászati havi teendők.
4. Kivonat az erdőtörvényből.
5. Az erdőmunkásokról szóló törvény.
6. Ministeri rendelet az erdőőri szakiskolákról.
7. „ „ „ „ szakvizsgákról.
8. „ „ a vadőri „
9. „ „ „ hatósági esküről.
10. Vadászati törvény.
11. Fegyveradó-törvény.
12. Kivonat a szolgálati szabályokból. (A fegyelmi vétségekre vonatkozó rész).
13. Fegyelmi szabályok.
14. Fegyverviselés és használat.
15. Utasítás a karabély-töltények használatához.
16. Kincstáriak egyenruha szabályzata.
17. Kivonat a nyugdíj-törvényből.
18. Állandó munkások és napibéresek nyugberezése.
19. Kincstáriak legeltetési jogosultsága.
20. Magvak eltartása.
21. Erdei vetőmagvak és tölgyemakk kedvezményes vasuti szállítása.
22. Csemeték csomagolása.
23. Csemeték kedvezményes vasuti szállítása.
24. Felésketett erdőőrök adómentes fegyverei.
25. Utadó alóli mentesség.
26. Duvadak mérgezése.
27. Kötömésre szánt állatok kezelése.
28. Erdészeti és vadászati altisztek cimtára.
29. Tárgymutató.

Ezzel a dus tartalommal az Évkönyv terjedelme meghaladja a 200 nyolcadrét oldalt s

iggy vaskos kötetet képez. Az Évkönyvbe foglalt dolgok mind olyanok, melyekre az erdészeti és vadászati altishti személyzetnek terhes és felelősségteljes szolgálatának teljesítése közben lépten-nyomon szüksége van s így az Évkönyvnek egy erdészeti és vadászati altiszt asztaláról sem szabadna hiányoznia.

Hasonló gazdag és hasznos tartalommal fog megjelenni az

„ÉVKÖNYV” 1906. évre szóló II-ik évfolyama

is, mely már munkába van véve, azzal a kibővítéssel, hogy nem csak az 1906. évre szóló teljes naptárt fogjuk ahhoz csatolni, hanem belevesszük még a legszükségesebb köbözési táblákat is.

Az Évkönyv II-ik évfolyama nem lesz bolti áru, hanem csak annyi példányban fogjuk azt ki nyomatni, a hánynak elkelése a beküldött előfizetési-díjjal biztosítva lesz.

Mindegyik évfolyam ára 2 korona, mely összeg a következő cím alatt küldendő:

„Évkönyv” kiadóhivatala
Szászsebes.

Az I. évfolyamot a megrendelés beérkezte után azonnal küldjük, a II-ik évfolyamra szóló hirdetések pedig 1906. évi május hó végeig küldendők be.

Az „Évkönyv”
kiadóhivatala.



SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

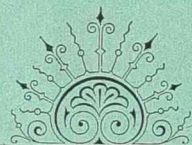
SZÁSZVÁROS (KLASTROM-U. 1.) SÜRGÖNYCIM: KÖNYVNYOMDARÉSZ.

KÖNYVNYOMDAI SZAKÜZLET.

A

„SZÁSZVÁROS”
politikai és vegyestartalmu hetilap
kiadóhivatala.

Az

„ERDÉSZETI UJSÁG”
kiadóhivatala.Jutányos árak!Jutányos árak!Pontos kiszolgálás!Ajánlja dúsan felszerelt papírraktárát: **eljegyzési és esküvői-kártyáit**, stb.

KÉSZIT:

a könyvnyomdászat körébe vágó mindennemű munkákat ugymint:

.. .. **ERDÉSZETI NYOMTATVÁNYOKAT**

továbbá:

községi és városi, megyei és állami
hivatalok, ügyvédek, közjegyzők, lel-
készek és tanítók irodái számára, vala-
mint pénzüzetek, gyárak, és bárminő
vállalatok részére részvényeket s álta-
lában a nyomdai szakba vágó bármily
tartalmu nyomtatványokat.

Látogató és eljegyzési kártyákat, meg-
hívókat esküvőkre, bálra, iskolai ün-
nepélyekre, műkedvelői előadásokra s
egyéb alkalmakra. Végül gyászjelenté-
seket, szinlapokat és falragaszokat, bár-
mely tartalmu nyomtatványokat keres-
kedők és iparosok számára.

Diszes
kivitel!

Névjegyek

Diszes
kivitel!